

symboliske Bøger, vil kunne stemples som den, der har brudt sit Løfte, og blive afstedtaget. Det er dog en aldeles urimelig Tilstand, der derved er fremkommen, og jeg veed ogsaa, at det i Manges Dine har kastet et forunderlig komisk Skjær over Folketirken, at man der skal love Noget, man ikke kan faae at vide, hvad Meningen er med. Hovedsagen var imidlertid, at Ministeren ikke vilde paataage sig at svare. Det forekommer mig ganske vist, at den Form, han gav sit Svar, var høist eiendommelig, og at det just ikke var, som man kunde vente, at en Kirkeminister vilde svare Mænd, der skulde gaa ud i geistlig Virksomhed. Det lignede meget mere den Maade, hvorpaa f. Ex. Underofficerer svare Rekrutter, naar de spørge om en eller anden Ting; men det er maaske kun noget Individuelt, og det skal jeg derfor ikke komme nærmere ind paa. Jeg har blot villet anføre det som et Vidnesbyrd om, at Ministeren godt kunde trænge til Raad fra kirkelig Side. Det er der heller ikke Noget, der har Noget imod, som det ogsaa er blevet sagt af en af de ærede Forespørgere. Ministeren kan sammentalbe Biskopperne saa tidt, han vil, forhandle med dem samlet eller enkeltvis, det har Rigsdagen ikke Noget at indvende imod; men her er sket noget Andet, idet der er lavet en fast Organisation. Det forekommer mig, at de, der have taget Ordet til Forsvar for Ministeren, have ført et underligt Cirkelbevis. Jeg har i det Mindste ikke kunnet opfatte deres Bevisførelse paa anden Maade, end at de sige: Der staar i Grundloven, at Kirkens Forsatning skal ordnes ved Lov. Det te er ikke sket ved Lov, derfor er det ikke nogen Forsatning, der er Tale om. Saaledes har det lydt i mine Øren, og jeg tror, naar man vil se lidt nærmere efter, at det er i Grunden Argumentationen, men et saadant Cirkelbevis kan selvfølgelig ikke gjælde. Vi kunne jo gjøre en Prøve. Der vilde naturligvis ikke være det Mindste i Veien for, at den samlede Lovgivningsmagt vedtog en Kirkeforsatning, hvorved der oprettedes et saadant Bispeaad, som det, Ministeren nu har lavet ved kongelig Anordning, og hvori der tillige stod, at dette Bispeaad skulde kun være raadgivende og kun raadspørges i særdeles vigtige Tilfælde. Der vilde ikke være Noget i Veien for, at den samlede Lovgivningsmagt vedtog noget Saadant, og Alle vilde da være enige om, at der var lavet et Led af en Forsatning. Tvivlen rejser sig nu, forekommer det mig, kun derved, at det ikke er sket af den samlede Lovgivningsmagt, men af Ministeren paa egen Haand ved kongelig Resolution. Men hvad der er Forsatning eller ikke For-

fatning, kan ikke afgjøres af saadanne udvortes Hensyn, men af Sagens Natur, og var det et Led af en Forsatning, naar det var vedtaget af den samlede Lovgivningsmagt, bliver det ligesuldt et Led af en Forsatning, fordi det kun er vedtaget af en Del af Lovgivningsmagten nemlig Regjeringen. Det forekommer mig altsaa, at der ikke kan være Tvivl om, at det er et Led af en Kirkeforsatning, her er Tale om, men Forskjellen er den, at her er det fremkommet paa en mindre lovlig Maade, medens det, naar det var gaaet igjennem alle Lovgivningsmagtens Faktorer, var fremkommet paa fuldstændig grundlovmæssig Vis. Vi kunne ogsaa se dette, naar vi blot ville overføre det paa andre Forhold. Der er et Medlem her i Salen, det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), som hyppig har taget Ordet for Indførelsen af et politisk Raad, der skulde bestaa af forskellige Mænd, der i længere Tid havde taget Del i det politiske Liv, og som kunde forudsættes at have større politisk Erfaring. Det ærede Medlem har oftere antydet Unseligheden af et saadant Raad, for hvilket alle vigtigere Sager skulde forelægges, inden de bragtes ind i den Lovgivende Forsamling, for at Regjeringen saaledes paa Forhaand kunde have et Slags Sikkerhed for, at de kunde føres igjennem, et Raad, der skulde kunne give Regjeringen et Skjøn over hele den politiske Situation, hvad der var gennemførligt og hvad ikke, og som skulde kunne mægle imellem de forskellige politiske Anskuelser. Et saadant Raad har det ærede Medlem oftere foreslaaet. Nu vil jeg spørge, om vi ikke ere inde paa en underlig Glidbane, naar vi godkjende den Fortolkning, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Goos) har gjort gjældende. Regjeringen kan selvfølgelig, det er der Ingen, der kan have Noget at indvende imod, for Samlingerne spørge erfarne Politikere af forskellige politiske Partier tilraads paa en saadan Maade, som det ærede Medlem har tænkt, og det kunde maaske være ret hensigtsmæssigt, om den gjorde det. Men tænk dem, mine Herrer, at Regjeringen sagde: „Det kunne vi gjøre, det er tilladt, det er blot en administrativ Foranstaltning; men nu organisere vi et politisk Raad, med Hensyn til hvilket vi ved kongelig Resolution bestemme, at det i Reglen skal høres, om de vigtigere Sager, førend de komme ind for Lovgivningsmagten,“ — ville De saa ogsaa finde, at det blot var en administrativ Foranstaltning, udspringet af det, som var naturligt for hele Administrationen, og som vi altsaa ikke kunde have det Allermindste at